

FINANSSEKTOREN I TRØNDELAG

Bransjekartlegging 2022

DNB

FORTE

Investinor

KLP

VIKING
VENTURE

Innovasjon
Norge

SpareBank 1
SMN

ProVenture

Nordea Danske Bank

TRONDHEIM KOMMUNE

TRØNDELAGSSTIFTELSEN

Innhold

Sammendrag	3
Bakgrunn	5
Oppdragsgiver	5
Metode og gjennomføring	6
Metodebeskrivelse	6
Spørreundersøkelse	7
Ressurser og gjennomføring	7
Fakta om finanssektoren i Trøndelag	8
Sysselsetting	8
Kapitalbase	11
Omsetning og verdiskaping	12
Segmenter i finanssektoren i Trøndelag	13
Bank	13
Forsikring og pensjonskasser	15
Skadeforsikring	15
Livsforsikring og pensjonskasser	15
Forsikringsformidling og andre tjenester tilknyttet forsikringsvirksomhet og pensjonskasser	16
Annen kredittgivning	16
Aktive investeringsmiljøer	17
Verdipapirmegling og fondsforvaltning	18
Investeringselskaper	19
Fagmiljø, forskning og utdanning	20
Klynger, nettverk og økosystemet for innovasjon og entreprenørskap	22
Privat kapital - potensiell investorkapital	23
Finanssektorens utfordringer og forventninger (spørreundersøkelse)	27
De viktigste utfordringene:	27
Bærekraft	28
Teknologi og kompetanse	29

Sammendrag

Finanssektoren er viktig for Trøndelag. Sektoren er fylkets 3.største i verdiskaping, og ikke minst er den en muliggjører for næringsutvikling og understøtter alle andre bransjer. En robust finanssektor er derfor viktig for Trøndelag.

De viktigste utviklingstrekkene i kartleggingen oppsummeres som følger:

- Fortsatt vekst i antall ansatte
- Sterk vekst i forvaltningskapitalen
- Trøndelag har landets høyeste tetthet av banker
- De aktive investeringsmiljøene vokser kraftig
- Fortsatt god vekst i privat formue
- Fremtidens økonomer utdannes i Trøndelag

I 2022 har finanssektoren i Trøndelag 4223 ansatte. Sysselsettingen i perioden 2017-2021 har hatt en vekst på 5.7%. Det er en sterkere vekst enn i perioden 2010-2016 (forrige kartlegging) hvor veksten var på 1%. Veksten i Trøndelag er i perioden 2017-2021 sterkere enn i Rogaland, men svakere enn Vestland (5.9%), Oslo (8.8%) og landet som helhet (6.9%). Finanssektoren er en sektor med god kjønnsbalanse - 49% av de sysselsatte er kvinner.

Forvaltningskapitalen for finanssektoren i Trøndelag utgjør 1335 mrd kroner, mot 910 mrd kroner i 2016. Dette tilsvarer en vekst på 425 mrd kroner, som tilsvarer 46.7%. Ca. 240 mrd av veksten i forvaltningskapital kan forklares med endringer i kartleggingsmetodikk for bedre datakvalitet.

Sektoren har et komplett tilbud av finansielle tjenester og kompetanse. Bank som med sine 2651 ansatte i 28 banker er det største segmentet, fremstår med sterkt mangfold i en kombinasjon av lokale banker, nasjonale banker og internasjonale banker. Dette sikrer kundene et variert tilbud av kompetanse, løsninger og tjenester.

Forsikring og pensjonskasser med sine 851 ansatte er det nest største segmentet i finanssektoren i Trøndelag, tilsvarende 20.2% av de ansatte. Segmentet har hatt en vekst på 6.5% siden 2016.

Det har de siste 15 årene vært en svært sterk utvikling innen de aktive investeringsmiljøene i regionen. Total kommitert kapital under forvaltning nådde 58.4 mrd kroner i 2022, en vekst på hele 93.7% siden 2017. Siden 2008 har kommitert kapital under forvaltning i de aktive investeringsmiljøene vokst med 532%, dvs. i gjennomsnitt 33.4% i året. Trøndelag har nå et sterkt investeringsmiljø som er både nasjonalt og internasjonalt ledende innen sine domener. Denne utvikling gjør at Trondheim nå begynner å bli et attraktivt sted å bygge en karriere for unge talenter innen investeringer/private equity sektoren. Investeringsmiljøene dekker hele verdikjeden, fra såkorn til buy-out fasen, men undersøkelser viser at det fortsatt er i tidlig fase at utfordringene med tilgang på kapital vurderes størst.

Veksten i privat kapital/formue har flatet noe ut den siste 5 års perioden. Fra 2012-2016 var veksten i samlet netto skattepliktig formue på 112% i Trøndelag, fra 2016-2020 var den på ca. 30%. Likevel står Trøndelag seg godt ift. andre fylker i Norge, og det er bare Rogaland av de største storbyfylkene som har høyere vekst i privat formue. Antallet personer med formue over 100 millioner kroner har økt betraktelig siden 2016. Den private formuen er viktig stimuli for næringsutvikling, og det har historisk sett vært handel, havbruk og eiendom som har vært driverne for veksten i privat formue i Trøndelag. I 2022 kunne man for første gang på lenge finne teknologigründere blant de 15 personene med høyest formue på skattelistene.

Kompetansebasen for finanssektoren i Trøndelag styrker seg. Trøndelag har nå nesten 5250 økonomistudenter, noe som plasserer Trøndelag på samme nivå som Bergen og Hordaland. Den spesielle kombinasjonen av teknologi og økonomi/finans som man finner i Trøndelag har økende attraktivitet i en stadig mer digitalisert verden. Et uttrykk for dette er at en prestisjetung arbeidsgiver som Oljefondet i 2022 ansetter flere studenter fra NTNU enn fra NHH. Både BI og NTNU har hatt vekst i sine økonomistudenter siden 2017. Og Nord Universitet sitt mastergradsstudie på Stjørdal har hatt svært sterk vekst og er etterspurt. Fremtidens økonomistudenter utdannes nå i Trøndelag. Det vitenskapelige miljøet teller rundt 300 ansatte. På forskningssiden ligger Trøndelag fortsatt litt etter Bergen og Hordaland, men infrastrukturen for å få vekst på den akademiske siden har nok ikke tatt ut sitt potensiale enda etter etableringen av

NTNU Handelshøyskolen og et samlet Økonomifakultet ved NTNU. Samlet utgjør kompetansebasen i og rundt finanssektoren i Trøndelag nå ca. 10.000 personer.

Nytteverdien av dette miljøet kommer til uttrykk gjennom spørreundersøkelsen som er gjennomført, hvor teknologi kommer ut som det nest viktigste kompetanseområdet for finanssektoren i fremtiden, kun marginalt bak økonomi og finans. Finanssektoren i Trøndelag er meget bevisst teknologiens betydning for den videre utvikling av finanssektoren. Hele 81.8 % mener at teknologi har stor betydning for konkurransebetingelsene i bransjen de neste 5 årene, og digitale ferdigheter oppgis blant de tre viktigste ferdighet hos medarbeiderne, og den kompetansen som er vanskeligst å rekruttere.

Finanssektoren i Trøndelag er vesentlig mindre optimistisk for fremtiden nå enn for 5 år siden. 70% forventer en forverring i den norske økonomien de neste 12 måneder, og 40% forventer en forverring for sin egen bransje i samme periode. Man er generelt sett mer optimistisk til egen virksomhet enn til bransjen og den generelle utviklingen i norsk økonomi. På tross av forventninger til krevende tider er det faktisk så mange som 28.8% som forventer at egen virksomhet vil ansette flere i kommende 12 måneders periode.

Sektoren forventer, tradisjonen tro, at regulative tilpasninger og inflasjon er de største utfordringene for bransjen. Men like bak kommer cyberangrep og sikkerhetstrusler, samt klimaendringer og bærekraft opp som viktige utfordringer. Disse utfordringene har blitt tydeligere de siste årene.

Finanssektoren kunne vært bedre forberedt på det grønne skiftet. Kun 17.4% er enig eller svært enig i at finanssektoren i Trøndelag er forberedt på de endringene det grønne skiftet vil kreve.

Bakgrunn

Næringsforeningen i Trondheimsregionen (NiT) har gjennomført en ny kartlegging av finanssektoren i Trøndelag i 2. halvår 2022. Tilsvarende kartlegging ble gjennomført i 2017, 2010 og 2006.

Hensikten med en slik sektorkartlegging/bransjeanalyse er å samle et dataunderlag om bransjen. Slikt dataunderlag bidrar til å synliggjøre både størrelse, viktighet og bredde i næringen. Det underlaget en slik kartlegging gir, bidrar også til forsterkede muligheter for en bransje- eller sektororientert kommunikasjon mot ulike målgrupper.

Kartleggingen kan også benyttes som strategisk beslutningsunderlag for utviklingstiltak i regionen, samt som kunnskapsgrunnlag for å illustrere kraften finanssektoren utgjør også for andre bransjer og næringer.

Dette dokumentet utgjør rapporten for arbeidet, og oppsummerer de funn og observasjoner som er gjort i kartleggingen/bransjeanalysen.

Rapporten ble ferdigstilt i februar 2023.

Oppdragsgiver

Oppdragsgiver for kartleggingen av finanssektoren i Trøndelag 2022 er Fagråd Finans i Næringsforeningen i Trondheimsregionen og Trøndelagsstiftelsen. Fagråd Finans har følgende sammensetning:

Vegard Helland, fagrådsleder, SpareBank 1 SMN

Rigmor Bråthen, DNB ASA

Terje Eidesmo, Investinor AS

Silje Tenden Hugubakken, SpareBank 1 SMN

Geir Ove Kjesbu, InvestorForum Trøndelag og ProVenture Management AS

Olaf Løberg, Trondheim kommune

Egil Matsen, Forte Fondsforvaltning

Anne Strøm Nakstad, TPC Eiendom AS

Olaf Prestvold, Innovasjon Norge Trøndelag

Andreas D. Sandbu, Viking Venture AS

Knut Marius Skoglund, Danske Bank

Christopher Steen, KLP Banken AS

Bjørn Tilset, Nordea Bank Norge ASA

Kirill Tkachenko, Investinor AS

Metode og gjennomføring

Metodebeskrivelse

Kartleggingen av finanssektoren i Trøndelag henter i hovedsak sitt kvantitative datagrunnlag fra offisielle register. Foretakene i finanssektoren er registrert på næringskoder gruppe K (Næringsgruppering 2007; SN 2007) med inndeling som vist i følgende figur:

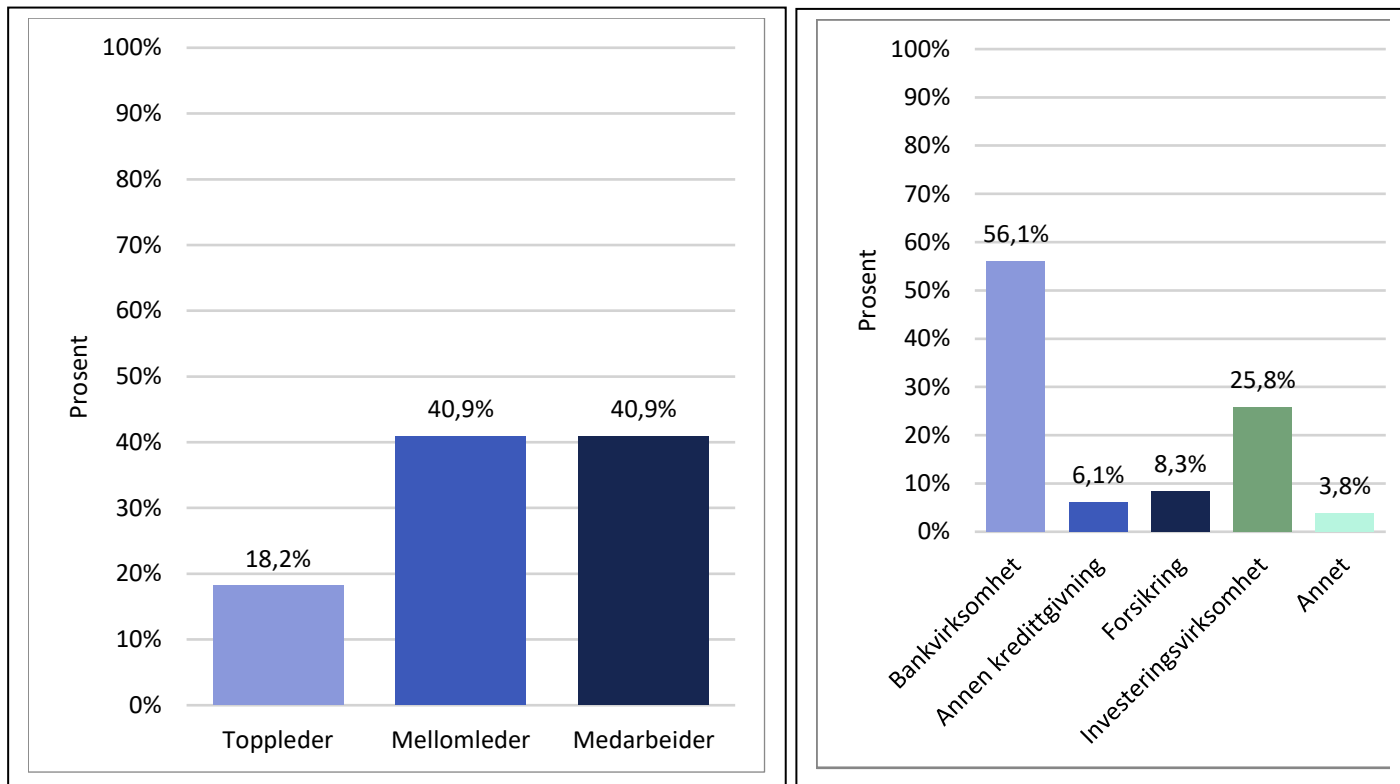
- K - Finansierings- og forsikringsvirksomhet	i
- 64 - Finansieringsvirksomhet	i
+ 64.1 - Bankvirksomhet	i
+ 64.2 - Holdingselskaper	
+ 64.3 - Verdipapirfond, investeringsselskaper o.l.	
+ 64.9 - Annen finansieringsvirksomhet	i
- 65 - Forsikringsvirksomhet og pensjonskasser, unntatt trygdeordninger underlagt offentlig forvaltning	i
+ 65.1 - Forsikring	i
+ 65.2 - Gjenforsikring	
+ 65.3 - Pensjonskasser	
- 66 - Tjenester tilknyttet finansierings- og forsikringsvirksomhet	i
+ 66.1 - Tjenester tilknyttet finansieringsvirksomhet	i
+ 66.2 - Tjenester tilknyttet forsikringsvirksomhet og pensjonskasser	i
+ 66.3 - Fondsforvaltningsvirksomhet	

Følgende hovedprinsipper er lagt til grunn for etableringen av det kvantitative datagrunnlaget i kartleggingen:

1. Datagrunnlaget for kartleggingen er utvidet med foretak utenfor disse næringskodene etter følgende kriterier:
 - a. Av ulike årsaker finnes det foretak som er relevante og aktive innen finanssektoren, men som er registrert på andre næringskoder enn gruppe K. Eksempler på dette er Kverva AS, Tidligfasefondet AS m.fl. Noen slike foretak som beviselig er aktive deltakere i finanssektoren, er inkludert i datagrunnlaget.
2. For å etablere en basispopulasjon av foretak som i denne kartleggingen anses å utgjøre og beskrive hovedaktiviteten i finanssektoren, er sysselsetting lagt til grunn som hovedkriterium. Basispopulasjonen består av foretak med 1 eller flere registrerte ansatte.
3. Sysselsetting hentes fra 2 kilder: SSB og søk i enhets- og foretaksregister for basispopulasjonen. I enkelttilfeller kan det forekomme at oppgitt informasjon fra foretakene selv benyttes.
4. Kapital og omsetning hentes fra 2 kilder: rapporterte regnskapstall pr. 31. desember 2021 eller oppgitte tall fra foretakene selv. I enkelttilfeller er estimering ved hjelp av forholdstall benyttet.
5. For foretak som har hovedkontor i Trøndelag inkluderes hele virksomhetens kapital og omsetning i datagrunnlaget. Dette er en ikke uvanlig tilnærming til de problemstillinger som hovedkontor, avdelingskontor etc. medfører i slike kartlegginger. For antall ansatte inkluderes kun ansatte i Trøndelag i datagrunnlaget.

Spørreundersøkelse

I tillegg til det kvantitative datagrunnlaget inneholder kartleggingen en kvalitativ del. Denne er gjennomført som en spørreundersøkelse ved bruk av Questback i november 2022. Spørreundersøkelsen er sendt til 950 selektivt utvalgte respondenter fra foretak innen finanssektoren med 132 mottatte svar, noe som representerer en svarandel på 14%. Tilsvarende spørreundersøkelse i 2017 ga 163 svar, en responsgrad på 24%.

FIGUR 1 RESPONDENTENE I SPØRREUNDERSØKELSEN

Som Figur 1 viser, jobber de fleste av respondentene i spørreundersøkelsen i banksektoren (56.1 %). Dette speiler bankvirksomheten sin representasjon i finanssektoren i Trøndelag ganske godt. Investeringsvirksomhet er nest største respondentgruppe i spørreundersøkelsen (25.8 %). 59.1 % av respondentene har lederposisjon i sin virksomhet, og nær en femtedel av respondentene er toppledere.

Spørreundersøkelsen refereres på flere steder i rapporten, og er gjengitt i sin helhet i eget vedlegg.

Ressurser og gjennomføring

Kartleggingen er gjennomført av et team bestående av følgende personer:

Christian Haugen, næringsutvikler NiT

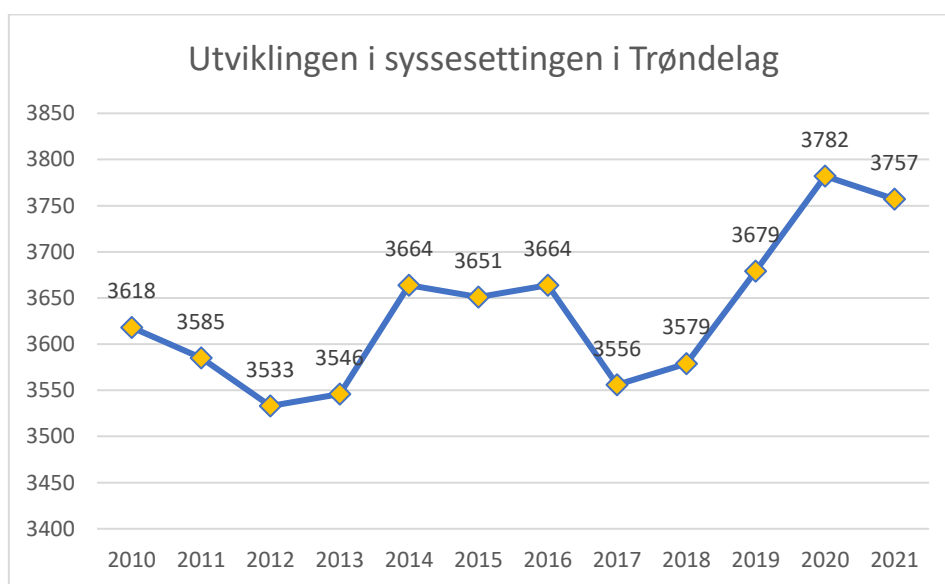
Fakta om finanssektoren i Trøndelag

I offisielle registre er det registrert hele 1924 foretak innen de relevante næringskoder for finanssektoren i Trøndelag, hvorav langt de fleste (1434) er aksjeselskaper. Avdelinger (410), enkeltpersonforetak (20) og sparebanker (18) er de øvrige hyppigst forekommende foretaksformene. Av aksjeselskapene er ca. 1300 registrert som investeringselskaper.

Den reelle aktiviteten i finanssektoren utgjøres imidlertid av et mindre utvalg av disse foretakene, og for å kunne gjøre en hensiktsmessig beskrivelse av sektoren er det gjort et utvalg av de foretakene med aktivitet i form av sysselsetting. En populasjon på 163 foretak utgjør dette utvalget. Kriteriene for utvalg av basispopulasjonen er beskrevet i kapittelet som omtaler metodevalget for kartleggingen.

Sysselsetting

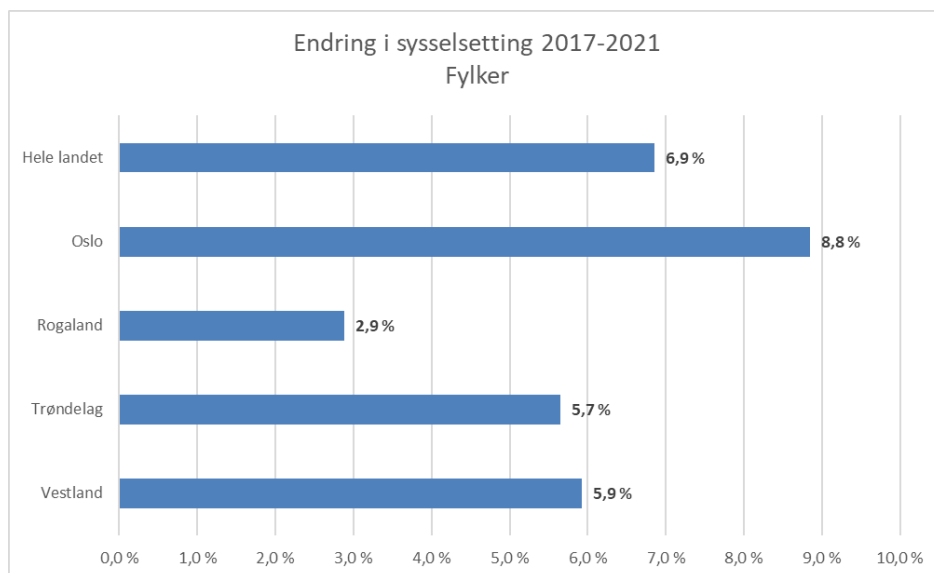
Sysselsettingen i finanssektoren i Trøndelag utgjøres av 163 foretak med en eller flere ansatte. Ifølge SSB var det ved utgangen av 4. kvartal 2021 3757 sysselsatte i finanssektoren i Trøndelag, og ved utgangen av 3. kvartal 2022 var det 3875 ansatte. SSB sine statistikkstabeller skiller noe mellom sysselsatte og ansatte, og vi synes derfor at det er relevant å nevne dette her siden vi med det får en ferskere og sannsynligvis mer presis indikasjon på antall ansatte i 3. kvartal 2022. Denne kartleggingen har funnet at antall ansatte er 4223, ca. 400 personer høyere enn SSBs statistikk i 3. kvartal 2022. Årsaken til denne forskjellen er i hovedsak knyttet til metodikk og glidning på tidsperioder, samt ansatte i tidsbestemte kontrakter. Forskjellen anses å være på et akseptabelt nivå til å kunne anvendes troverdig. For å illustrere utvikling over tid og sammenligning med andre regioner benyttes dataene fra SSB for sysselsatte.

FIGUR 2 SYSSELSETTING I FINANSSEKTOREN I TRØNDELAG

Til sammenligning viser en kartlegging fra 2021 at finanssektoren i Bergensregionen i 2020 hadde 7067 ansatte.

Veksten i antallet sysselsatte i Trøndelag i perioden 2017-2021 var på 5.7 %. Figur 3 viser utviklingen i sysselsetting for finanssektoren i Trøndelag sammenlignet med andre relevante fylker og for hele landet.

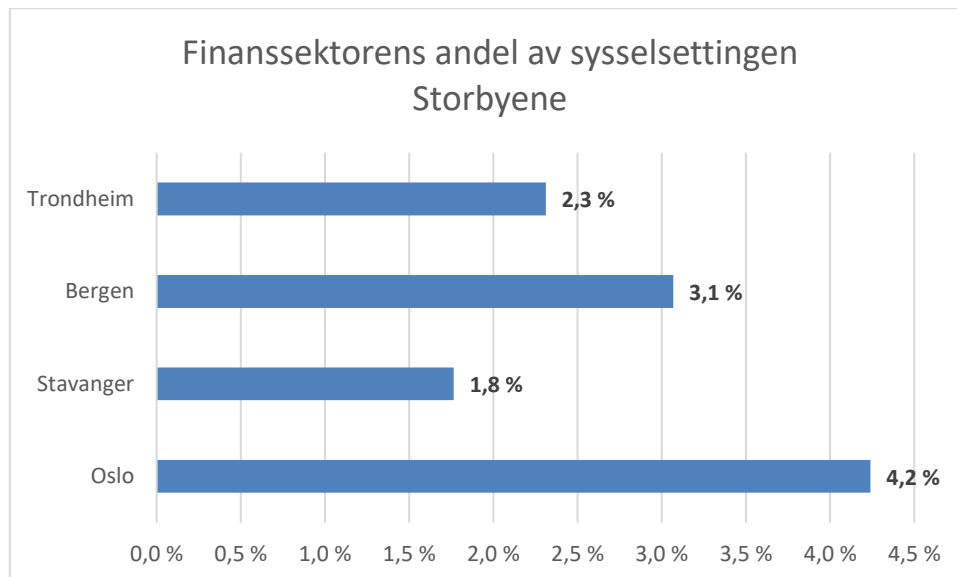

FIGUR 3 ENDRING I SYSSELSETTING 2017-2021 I STORBYFYLKENE

Figur 3 viser at finanssektoren i Trøndelag har stått seg godt og stabilt de siste årene,

Sysseleatte i finanssektoren utgjør 1.56 % av totalt antall sysseleatte i Trøndelag og i Trondheim er tilsvarende andel 2.3%. 77.6 % av de sysseleatte har arbeidssted i Trondheim. Konsentreringen til Trondheim øker noe; andelen som jobber i Trondheim har økt med 2.6% siden 2017.

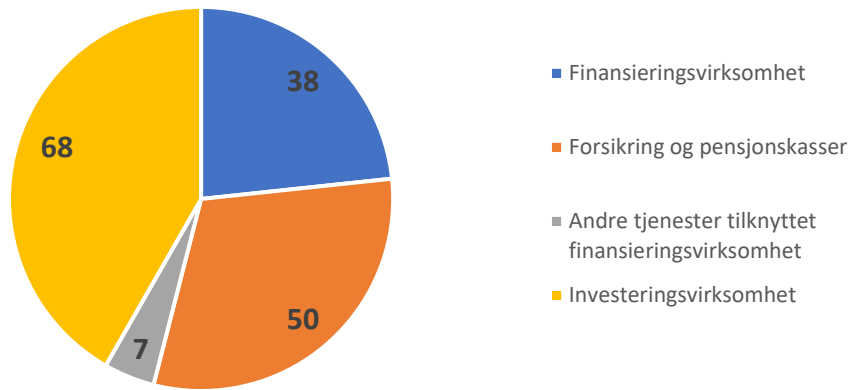
Figur 4 viser andelen av sysseleatte i finanssektoren i Trondheim sammenlignet med de andre største byene i Norge.

FIGUR 4 FINANSSEKTOREN ANDEL AV SYSSELSETTINGEN

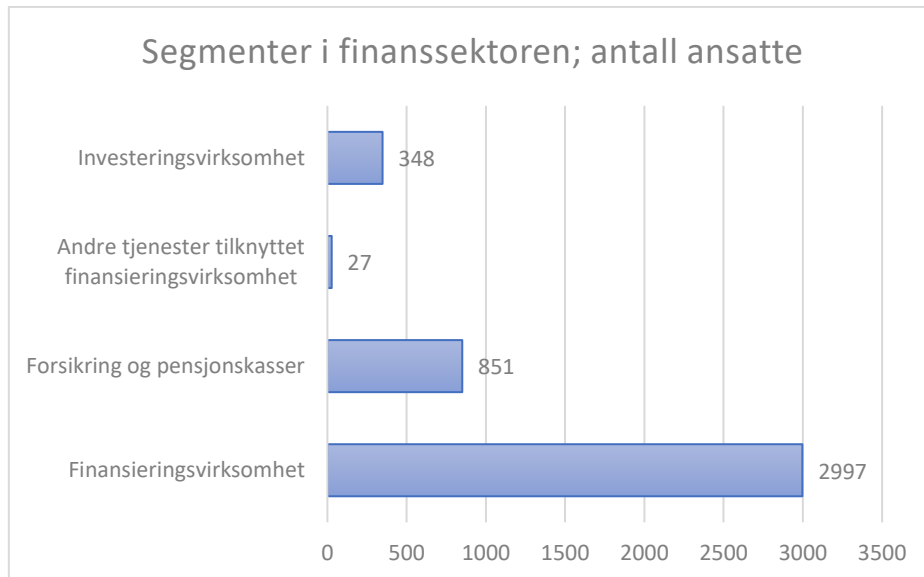
Fordelingen av antall foretak og antall sysseleatte på segmenter i finanssektoren er vist i Figur 5 og Figur 6.

Segmenter i finanssektoren; antall foretak

FIGUR 5 SEGMENTERING AV FINANSSEKTOREN I TRØNDELAG

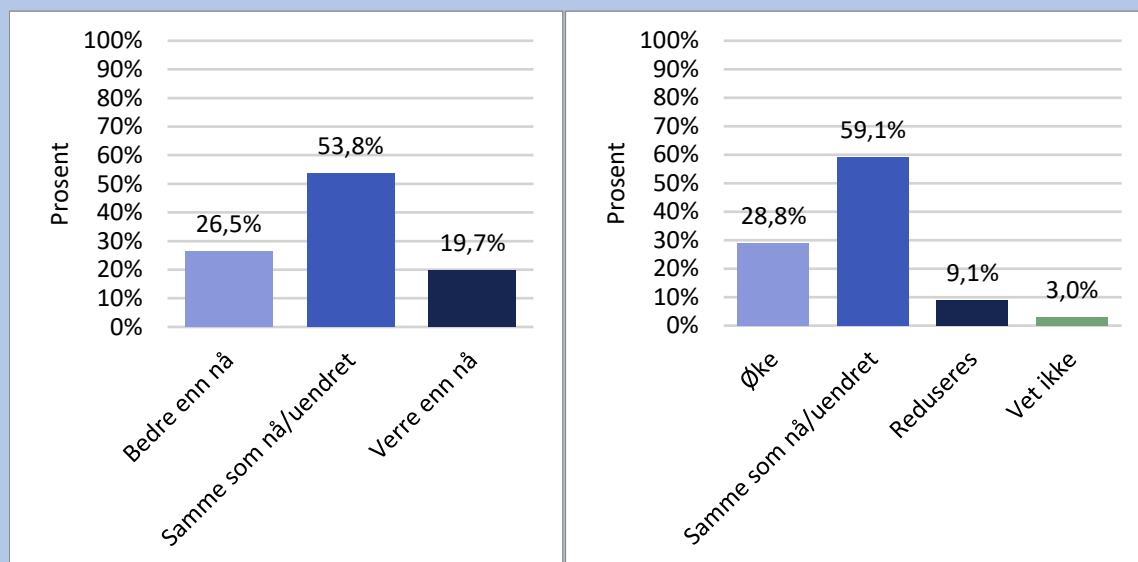
Segmenter i finanssektoren; antall ansatte

FIGUR 6 SEGMENTERING AV FINANSSEKTOREN I TRØNDELAG

Framtidsforventninger:

I spørreundersøkelsen fremkommer et mindre optimistisk syn på utviklingen den kommende tiden enn tidligere: 73.5 % forventer en uendret eller verre utvikling for sin virksomhet i de kommende 12 månedene. Respondentene er generelt mer positive til utvikling i egen virksomhet enn til finanssektoren generelt. Når det gjelder sysselsetting forventer 59.1 % at sin virksomhet vil ha like mange ansatte om 12 måneder, mens faktisk hele 28.8% forventer en økning i ansatte neste 12 måneder.

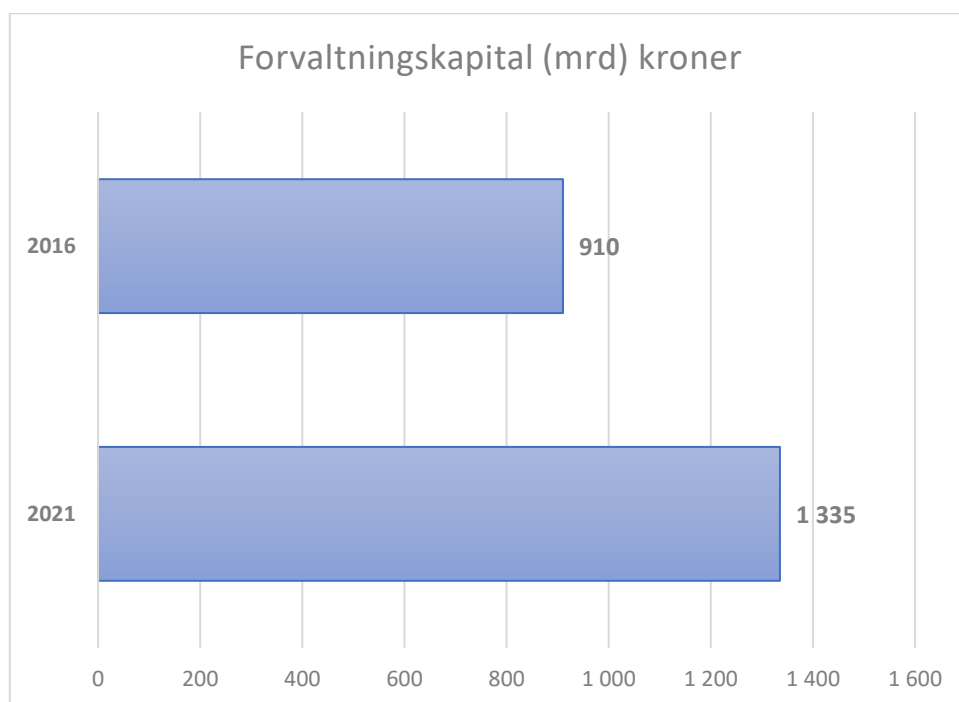
3. Hva er dine forventninger til utviklingen for din virksomhet de neste 12 månedene?

6. Forventer du at antall ansatte i din virksomhet vil øke, reduseres, eller forbli som i dag i løpet av de kommende 12 månedene?

Banksektoren er det klart dominerende segmentet i finanssektoren. Bank står for 2651 av de sysselsatte, dette utgjør 62.8% av sysselsettingen mot 63.9% i 2017.

Kapitalbase

De 163 foretakene som utgjør finanssektoren i Trøndelag har en anslått forvaltningskapital på 1335 mrd kroner. Dette er en økning på 46.7 % fra kartleggingen i 2017, se Figur 7. For foretak med hovedkontor i Trøndelag er hele foretakets forvaltningskapital inkludert.

FIGUR 7 FORVALTNINGSKAPITALEN I FINANSSEKTOREN I TRØNDELAG

I tillegg må nevnes at det utover de 163 foretakene som utgjør hovedaktiviteten i finanssektoren i Trøndelag er identifisert ytterligere 248 foretak innen de relevante næringskodene for sektoren med forvaltningskapital > 15 MNOK. Dette antas i stor grad å være holdingsselskaper med ulike formål, og utgjør en forvaltningskapital på 31.2 mrd kroner som kan anses å komme i tillegg til de 1335 mrd for hoved populasjonen. Siden foretakenes formål ikke er kjent, så har man likevel holdt denne kapitalen utenfor den rapporterte hoved indikatoren i kartleggingen.

Årsaken til den store økningen i forvaltningskapitalen fra 2016-2021 forklares i stor grad med metodeforbedring og økt forbedring i datakvalitet. I 2017 ble det for flere av de større bank- og forsikringsforetakene med foretaksform Avdeling benyttet forholdstall for å estimere forvaltningskapitalen som forvaltes fra/i Trøndelag. Den siste kartleggingen har i større grad fått direkte innspill fra foretakene selv, og dette trekker opp både antall ansatte og forvaltningskapitalen i noen av avdelingene.

Metodemessige justeringer utgjør ca. 240 mrd av økningen i forvaltningskapital.

Det er banksektoren som dominerer forvaltningskapitalen og representerer 88.2%. Forsikring, pensjonskasser og skadeforsikring utgjør 9.2% av forvaltningskapitalen.

Til sammenligning viser en kartlegging fra 2021 at finanssektoren i Bergensregionen da representerte forvaltningsmidler på 1298 mrd kroner. I tillegg rapporterer deres kartlegging premieinntekter på 70 mrd kroner. Kartleggingen i Bergen har mest sannsynlig en noe annen metodisk tilnærming.

Omsetning og verdiskaping

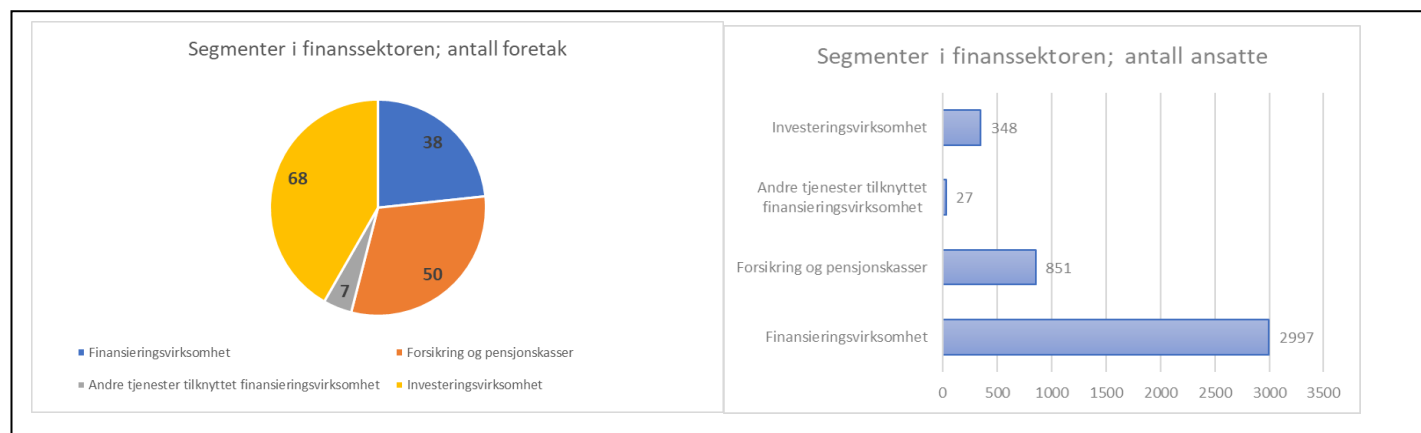
De 163 foretakene som utgjør finanssektoren i Trøndelag har en regnskapsmessig omsetning på 54.4 mrd kroner. I dette nivået er hele omsetningen inkludert for foretak med hovedkontor i Trøndelag. Omsetning eller samlede inntekter er ikke en indikator som beskriver finanssektoren best, men sektoren er likevel en av de største i regionen.

Siste tilgjengelige data for verdiskaping (2019, Trøndelag i tall) viser at finanssektoren er regionens 3. største.

Omsetning per ansatt for finanssektoren i Trøndelag er etter datagrunnlaget beregnet til 12.9 MNOK.

Segmenter i finanssektoren i Trøndelag

Fordelingen av antall foretak og antall sysselsatte på segmenter i finanssektoren er vist i Figur 8 .

FIGUR 8 ANTALL FORETAK OG ANTALL ANSATTE - SEGMENTER

Følgende tabell viser segmentene etter næringskoder:

Segment/Næringskode	Antall virksomheter	Antall ansatte	andel av ansatte
64190 Bankvirksomhet ellers	28	2651	62,8 %
64308 Investeringselskaper o.l. lukket for allmennheten	49	167	4,0 %
64920 Annen kredittgivning	10	346	8,2 %
65110 Livsforsikring	3	185	4,4 %
65120 Skadeforsikring	9	404	9,6 %
65300 Pensjonskasser	1	14	0,3 %
66120 Verdipapirmegling	11	111	2,6 %
66190 Andre tjenester tilknyttet finansieringsvirksomhet	7	27	0,6 %
66210 Risiko- og skadevurdering	2	2	0,0 %
66220 Forsikringsformidling	10	119	2,8 %
66290 Andre tjenester tilknyttet forsikringsvirksomhet og pensjonskasser	25	127	3,0 %
66300 Fondsforvaltningsvirksomhet	8	70	1,7 %
Totalsum	163	4223	

TABELL 1 ANTALL ANSATTE OG SEGMENTENES ANDEL

Bank

Bank utgjør den klart største delen av finanssektoren i Trøndelag. Segmentet sysselsetter 2651 personer, noe som utgjør 62,8 % av sysselsettingen i sektoren. I 2017 utgjorde banksegmentet 63,9% av sysselsettingen i sektoren og i 2010 70,9 %. Selv om banksektoren er det klart dominerende segmentet har altså andelen relativt sett blitt redusert med 7% siden 2010. Tar man imidlertid med segmentet Annen Kredittgivning som er svært nært koblet opp til bankvirksomhet teller disse to segmentene samlet 2997 ansatte, dvs. 71,0% av de ansatte.

Kartleggingen viser at det er 28 banker i Trøndelag, noe som er det samme som i 2017. Det er relativt mange banker sammenlignet med andre fylker. En av årsakene til det er at sparebankene fortsatt står sterkt i Trøndelag; det er 18 registrerte sparebanker i fylket. Det er flest i Norge og utgjør 21,2 % av alle sparebanker i Norge. Nr. 2 i nasjonal

sammenheng ift. antall sparebanker er Viken som har 15 sparebanker. I nasjonal sammenheng har sparebankene i Trøndelag flest banker, flest ansatte og høyest forvaltningskapital sammenlignet med de andre fylkene.

TABELL 2: BANKER I TRØNDELAG (2022)

64190 Bankvirksomhet ellers

AS

KLP BANKEN AS

ASA

BN BANK ASA

AVD

DNB BANK ASA AVD BEDDINGEN

NORDEA BANK ABP, FILIAL I NORGE AVD TRONDHEIM

HANDELSBANKEN AVD TRONDHEIM

SPAREBANK 1 NORDMØRE AVD TRONDHEIM

SVEA BANK AB, FILIAL I NORGE AVD TRONDHEIM

JERNBANEPERSONALETS SPAREBANK AVD TRONDHEIM

FLI

PERSONELLSERVICE TRØNDELAG

NUF

DANSKE BANK

SPA

SPAREBANK 1 SMN

ORKLA SPAREBANK

MELHUS SPAREBANK

GRONG SPAREBANK

RØROSBANKEN RØROS SPAREBANK

AASEN SPAREBANK

SELBU SPAREBANK

NIDAROS SPAREBANK

STADSBYGD SPAREBANK

HEMNE SPAREBANK

ØRLAND SPAREBANK

OPDALS SPAREBANK

BJUGN SPAREBANK

HEGRA SPAREBANK

ÅFJORD SPAREBANK

SOKNEDAL SPAREBANK

RINDAL SPAREBANK

HALTDALEN SPAREBANK

Det store antallet sparebanker i fylket gjør at vi totalt sett har mange hovedkontor i banksektoren i Trøndelag. I tillegg til sparebankene har Danske Bank, KLP Banken, og BN Bank sitt hovedkontor i Trondheim.

- Banksegmentet **sysselsetter 2651 personer**, og dette utgjør **62.8 %** av sysselsettingen.
- Forvaltningskapitalen til foretakene i banksegmentet er anslått til å være **1178 mrd kroner**. Her mangler informasjon for noen av avdelingene.
- Omsetningen i segmentet er anslått til å være **21.2 mrd kroner**. I dette nivået er hele omsetningen inkludert for foretak med hovedkontor i Trøndelag. Her mangler informasjon fra noen av avdelingene.

Forsikring og pensjonskasser

Samlet består forsikringsbransjen av 50 foretak i Trøndelag med 851 ansatte. Dette er en vekst på 6.5% siden 2016. Samlet utgjør forsikringsbransjen 20.2 % av de sysselsatte i finanssektoren i Trøndelag.

Skadeforsikring

Skadeforsikring er det nest største segmentet innen finanssektoren i Trøndelag sysselsettingsmessig. Skadeforsikring sysselsetter 404 personer, og dette utgjør 9.6 % av sysselsettingen. Det er registrert 9 foretak innen skadeforsikring, hvorav 3 er avdelinger av de nasjonalt største aktørene. De øvrige er lokalt eide brannkasser samt Jernbanepersonalets forsikring, som gjennom avtale representerer Gjensidige. Som for sparebanker er Trøndelag et av de fylkene som har flest igjen av de tradisjonelle brannkassene. Det er registrert 6 av disse i Trøndelag (kun 3 er registrert med ansatte), som er nest mest i landet etter Oslo som har 7. Møre og Romsdal har også 6.

TABELL 3: SKADEFORSIKRING I TRØNDELAG (2022)

Skadeforsikring

AVD

IF SKADEFORSIKRING 2 AVD STEINKJER + TRD

GJENSIDIGE FORSIKRING 5 AVD

TRYG FORSIKRING AVD TRONDHEIM

SURNADAL, HEIM OG TINGVOLL GJENSIDIG BRANNKASSE AVD HEIM

STJØRDAL BRANNKASSE

JERNBANEPERSONALETS FORSIKRING GJENSIDIG AVD TRONDHEIM

GFS

VARIG ORKLA FORSIKRING GJENSIDIG

STJØRDAL GJENSIDIG BRANNKASSE

OPPDAL-RENNEBU GJENSIDIG BRANNKASSE

Inntektene til skadeforsikringselskapene er i all hovedsak premieinntekter. For brannkassene er dette tilgjengelig gjennom offisielle regnskapstall. Alle de 3 største aktørene har foretaksform avdeling (AVD) og for disse er det foretatt estimering av omsetning/forvaltningskapital vha forholdstall siden det har vært vanskelig å få geografiske data fra selskapene.

Livsforsikring og pensjonskasser

Livsforsikring og pensjonskasser er det 4. største segmentet innen finanssektoren i Trøndelag sysselsettingsmessig. Det er registrert 4 foretak i dette segmentet i Trøndelag.

TABELL 4 LIVSFORSIKRING OG PENSJONSKASSER I TRØNDELAG (2022)

Livsforsikring

AS

STOREBRAND DANICA PENSJONSFORSIKRING AS

AVD

DNB LIVSFORSIKRING AS AVD TRONDHEIM

STOREBRAND LIVSFORSIKRING AS AVD TRONDHEIM

Pensjonskasser

PK

TRONDHEIM KOMMUNALE PENSJONSKASSE

- Livsforsikring og pensjonskasser **sysselsetter 199 personer**, og dette utgjør **4.7%** av sysselsettingen.

- Forvaltningskapitalen til foretakene innen livsforsikring og pensjonskasser er anslått til å være **114 mrd kroner**. Omsetningen i sektoren er anslått til å være **26.1 mrd kroner**.

Forsikringsformidling og andre tjenester tilknyttet forsikringsvirksomhet og pensjonskasser

Forsikringsbransjen i Trøndelag har også et segment som er forsikringsformidling og andre tjenester tilknyttet forsikringsvirksomhet og pensjonskasser. Her finner vi 37 foretak i Trøndelag hvor det er registrert ansatte. Foretakene med flest ansatte er vist i tabellen nedenfor.

TABELL 5 ANDRE TJENESTER TILKNYTTET FORSIKRINGSVIRKSOMHET I TRØNDELAG(2022)

AON NORWAY AS AVD TRONDHEIM	Forsikringsformidling
CLAIMS LINK AS AVD TRONDHEIM	Andre tjenester tilknyttet forsikringsvirksomhet og pensjonskasser
DIN SALGSKONSULENT AS	Forsikringsformidling
LIV NORDEN FORSIKRING AS	Andre tjenester tilknyttet forsikringsvirksomhet og pensjonskasser
MIDT-NORGE FORSIKRING AS	Andre tjenester tilknyttet forsikringsvirksomhet og pensjonskasser
MT FINANS AS	Andre tjenester tilknyttet forsikringsvirksomhet og pensjonskasser
SMB TJENESTER AS	Forsikringsformidling
STJØRDAL FORSIKRINGSSENTER AS	Forsikringsformidling
SÖDERBERG & PARTNERS NORD AS	Forsikringsformidling
TOGIN AS	Andre tjenester tilknyttet forsikringsvirksomhet og pensjonskasser
TORJUSSEN & PARTNERE AS	Forsikringsformidling
TRONDHEIM FORSIKRING AS	Forsikringsformidling
TRONDHEIM FORSIKRINGSSENTER AS	Andre tjenester tilknyttet forsikringsvirksomhet og pensjonskasser
UNI ASSURANSE AS	Andre tjenester tilknyttet forsikringsvirksomhet og pensjonskasser

- Segmentet **har 248 ansatte**, og dette utgjør **5.9 %** av sysselsettingen.

Annen kredittgivning

Kartleggingen har vist at det er 10 foretak i segmentet annen kredittgivning som har ansatte i Trøndelag. Disse er vist i tabellen nedenfor.

TABELL 6 ANNEN KREDITTGIVNING I TRØNDELAG(2022)

Annen kredittgivning

AS

SPAREBANK 1 FINANS MIDT-NORGE AS

SPAREBANK 1 KREDITT AS

FACTORING FINANS AS

AVD

INNOVASJON NORGE TRØNDELAG 2 AVD STEINKJER + TRHEIM

NORDEA FINANCE EQUIPMENT AS AVD TRONDHEIM

STATENS LÅNEKASSE FOR UTDANNING TRONDHEIM

NORDEA FINANS NORGE AS AVD TRONDHEIM
HUSBANKEN REGION MIDT-NORGE
ENTERCARD NORGE AVD TRONDHEIM
BNP PARIBAS LEASING SOLUTIONS AS AVD TRONDHEIM

- Segmentet annen kredittgivning **sysselsetter 346 personer**, og dette utgjør **8.2 %** av sysselsettingen.
- Forvaltningskapitalen til foretakene annen kredittgivning er anslått til å være **18.1 mrd kroner**. Her mangler informasjon fra 6 nasjonale aktører med avdeling i Trøndelag.

For enkelte av foretakene i dette segmentet har det ikke vært mulig å anslå forvaltningskapitalen knyttet til den regionale aktiviteten. Dette skyldes at enkelte foretak med avdelinger i Trøndelag ikke har hatt mulighet til å oppgi regionale tall for dette og at det er funnet manglende grunnlag for å estimere vha forholdstall.

Aktive investeringsmiljøer

Kartleggingen har vist at det er 12 aktive investeringsmiljøer med ansatte i Trøndelag. Disse er vist i tabellen nedenfor.

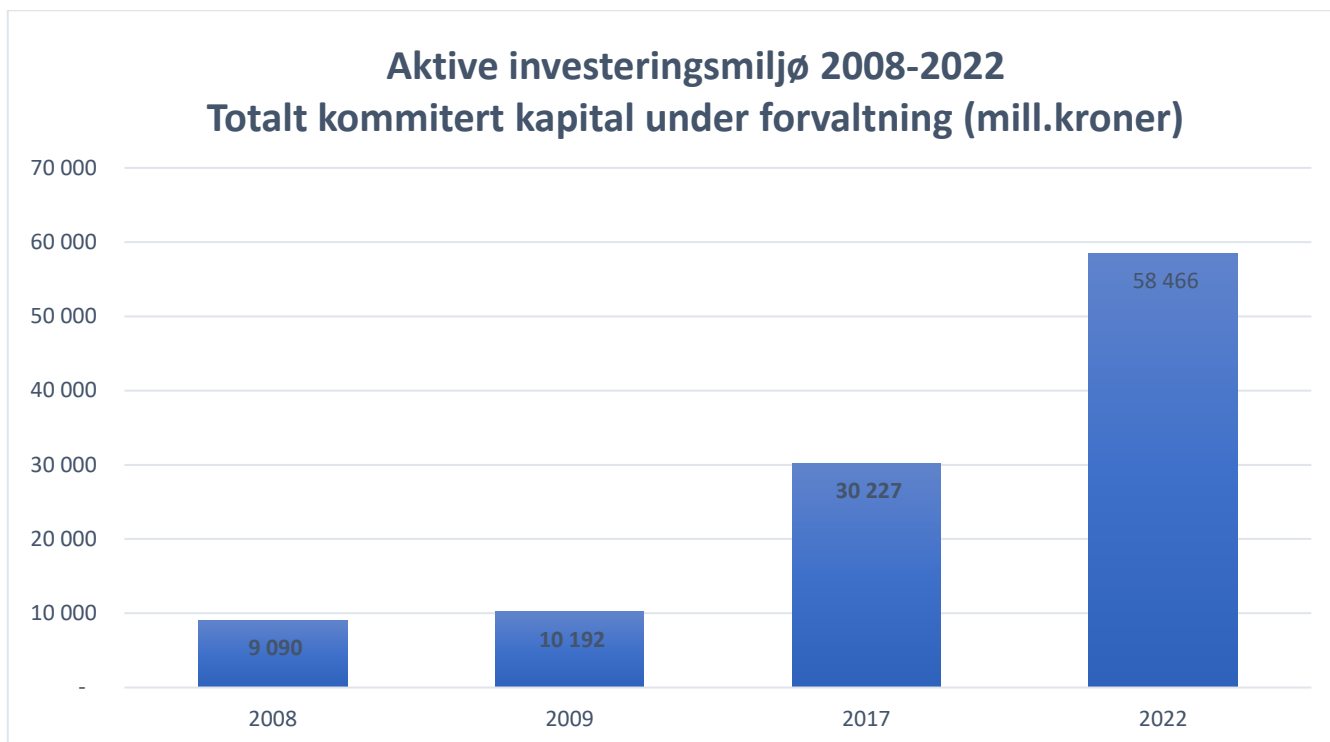
TABELL 7 AKTIVE INVESTERINGSMILJØER I TRØNDELAG (2022)

Investinor	Leiv Eriksson Nyskaping
Proventure	Reitan Kapital
Viking Venture	SINTEF TTO
Kverva	NTNU TTO
Salvesen&Thams	CoFounder
Tidligfasefondet	Wiski Capital

Segmentet aktive investeringsmiljø **sysselsetter 109 personer**. Det er på samme nivå som i 2016 og utgjør **2.6 %** av sysselsettingen.

Som en del av kartleggingen av de aktive investeringsmiljøene oppgir selskapene selv en kommitert kapital under forvaltning på **58.4 mrd kroner**. Dette representerer en vekst på 93.4 % siden 2017 og viser at investeringsmiljøet i regionen er i sterk og positiv utvikling. Flere av aktørene er ledende innen sine domener.

Kapitalen hos de aktive investeringsmiljøene ble kartlagt også i 2010, med datagrunnlag fra årene 2008 og 2009 og i 2017. Figur 9 viser utviklingen i kommitert kapital under forvaltning siden 2008.

FIGUR 9 UTVIKLINGEN I KOMMITERT KAPITAL UNDER FORVALTNING FOR AKTIVE INVESTERINGSMILJØ

Totalt kommitert kapital under forvaltning i de aktive eierfondene/miljøene har økt med 532% siden 2008. Dette tilsvarer en annualisert vekst på 38.8 % i perioden på 14 år.

Det kan også nevnes at det i løpet av 2021 og 2022 har kommet flere initiativer til flere aktive investeringsmiljø, flere av disse i tidlig fase. Frøy Kapital ble etablert i 2022, med en kapitalbase på ca. 6 mrd kroner. Det forventes at flere tidligfaseinitiativ operasjonaliseres i 2023.

Verdipapirmegling og fondsforvaltning

TABELL 8 VERDIPAPIRMEGLING OG FONDSFORVALTNING TRØNDELAG (2022)

Verdipapirmegling

AS

FOLKEINVEST AS

VIDEN AS

NORION EIENDOMSKAPITAL AS

AVD

SÖDERBERG & PARTNERS WEALTH MANAGEMENT AS TRONDHEIM

SPAREBANK 1 KAPITALFORVALTNING AS AVD TRONDHEIM

PARETO WEALTH MANAGEMENT AS AVD TRONDHEIM

GRIEG INVESTOR AS AVD TRONDHEIM

SPAREBANK 1 MARKETS AS AVD TRONDHEIM

INDUSTRIFINANS KAPITALFORVALTNING A AVD TRONDHEIM

FORMUE NORGE AS AVD TRONDHEIM

KRAFT FINANS AS AVD TRONDHEIM

Fondsforvaltningsvirksomhet

AS
FORTE FONDSFORVALTNING AS
ASA
MERCUR CAPITAL ASA
AVD
SKAGEN AS AVD TRONDHEIM
BROODSTOCK CAPITAL AS AVD NAMSOS

Det er registrert 15 foretak innen verdipapirmegling og fondsforvaltning, og disse sysselsetter 126 personer. Aktive investeringsmiljøer som organiserer sin virksomhet helt eller delvis i fondsstrukturer er i denne kartleggingen rapportert under aktive investeringsmiljøer, f.eks. Proventure, SINTEF TTO o.l.

Investeringselskaper

Kartleggingen har vist at det er 49 investeringselskaper med forvaltningskapital/eiendeler over 15 MNOK som også har ansatte i Trøndelag.

Disse 49 investeringselskapene representerer **167 ansatte** og en regnskapsmessig forvaltningskapital/eiendeler på **13 mrd kroner**. Merk: 6 av disse selskapene er også rapportert som aktive investeringsmiljø i denne kartleggingen.

Disse investeringselskapene er nok i svært stor grad holdingselskaper. Det er sannsynlig at det finnes flere tilsvarende holdingselskaper som er registrert på næringskoder som ikke omfattes av finanssektoren. Bewi Invest AS er et eksempel på slike selskaper, som kunne vært tatt inn som en del av hovedpopulasjonen for finanssektoren. Med fare for å ikke være konsistent har kartleggingen ikke gått dypere inn i denne problematikken.

I tillegg har kartleggingen identifisert 232 investerings- og holdingselskaper med forvaltningskapital > 15 MNOK som ikke har registrert ansatte. Forvaltningskapitalen for disse 232 foretakene utgjør 24.1 mrd kroner.

Totalt representerer investeringselskapene en forvaltningskapital på **37.1 mrd kroner**.

Fagmiljø, forskning og utdanning

Trøndelag har god bredde og tyngde innen økonomirettet utdanning.

Siden 2012 har tidligere TØH hatt status som Handelshøyskole, og studiene innen industriell økonomi og teknologiledelse ved NTNU har i flere år utdannet godt kvalifiserte kandidater som er sterkt etterspurte i det moderne næringslivet. Med NTNUs samling av Handelshøyskolen, Institutt for industriell økonomi og teknologiledelse og Institutt for samfunnsøkonomi i et samlet Fakultet for økonomi fra 2016, er Trondheim meget godt posisjonert mht. utdanning av studenter i skjæringsfeltet mellom økonomi, finans og teknologi. Denne kombinasjonen av utdanning innen økonomi og teknologi er unik i nasjonal sammenheng og støtter opp under Trøndelags fortrinn i universitets- og teknologisektoren.

FIGUR 10 FREMTIDENS ØKONOMER UTDANNES I TRØNDELAG!

Videre finnes et bredt tilbud av studier innen relevante økonomi-, administrasjons- og ledelsesstudier ved Handelshøyskolen BI Campus Trondheim og Nord Universitet.

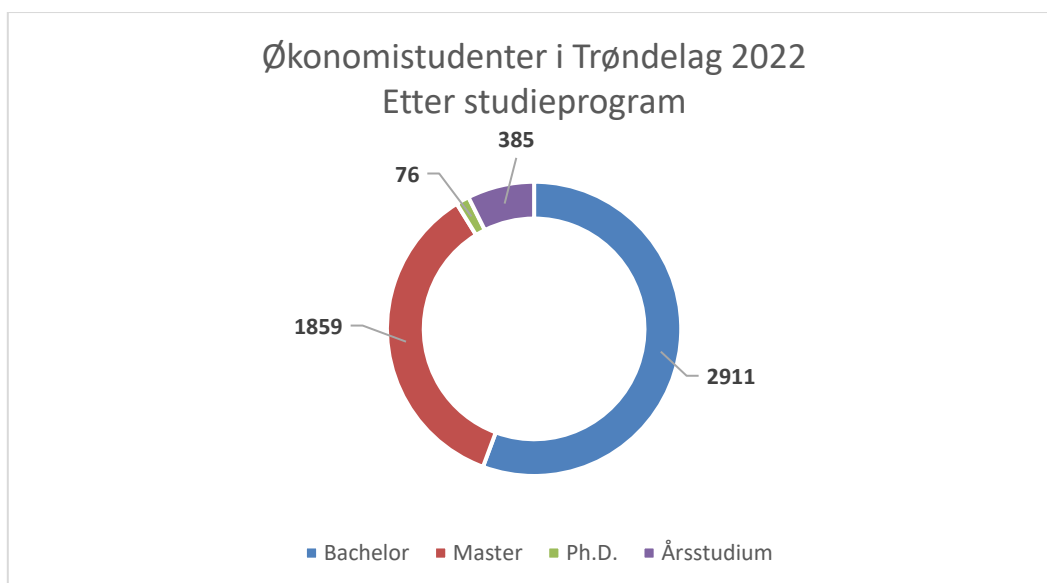
Trøndelag har nesten 5250 økonomistudenter med følgende fordeling på ulike studier og studiesteder:

TABELL 9 ØKONOMISTUDENTER I TRØNDELAG (2022)

Antall økonomistudenter i Trøndelag

Institutt/studieretning	Antall studenter
NTNU Fakultet for økonomi	2652
Handelshøyskolen BI Campus Trondheim	1900
Nord Universitet Steinkjer	156
Nord Universitet Stjørdal	523
Totalt	5231

Fordelingen på ulike studieprogram/grad er vist i Figur 11 :

FIGUR 11 ANTALL STUDENTER ETTER STUDIEPROGRAM/GRAD

Til sammenligning viser en kartlegging fra 2021 at Bergensregionen da hadde mer enn 5609 studenter innen økonomirettede utdanninger på Bachelor-, Master- og Ph.d. nivå. Trøndelag har altså økt utdanningskapasiteten innen økonomiutdanningene sammenlignet med Bergen siden 2017.

Antall vitenskapelige/faglige ansatte ved de økonomirettede fagmiljøene innen forskning og utdanning i Trøndelag er vist i tabellen nedenfor.

TABELL 10 VITENSKAPELIGE ANSATTE INNEN ØKONOMI OG FINANS I TRØNDELAG (2022)

Campus/Stuedsted	Antall vitenskapelige/ faglige ansatte	Andre stillings- kategorier
NTNU	260	24
Nord Universitet	18	2
Handelshøyskolen BI Campus Trondheim	23	11
Sum	301	37

Kompetansebasen i fag- og utdanningsmiljøene utgjør altså ca. 5500 personer innen relevante økonomirettede miljøer. Sammen med de 4200 ansatte i finanssektoren i Trøndelag nærmer man seg altså en ressursbase på 10.000 personer med kunnskap og kompetanse som er relevant for finanssektoren i fremtiden.

Klynger, nettverk og økosystemet for innovasjon og entreprenørskap

Finanssektoren i Trøndelag er aktivt engasjert i det etter hvert pulserende økosystemet for innovasjon og entreprenørskap i regionen. Det er spesielt banksektoren og aktive investeringsmiljø og investeringselskaper som er aktive på denne fronten.

Finanssektoren og innovasjons- og entreprenørskapsmiljøet i regionen fikk i 2017 en ny klynge med status på ARENA nivå i virkemiddelapparatets klyngeprogram. Tequity Cluster arbeidet for økt verdiskaping fra teknologibaserte selskaper for å bidra til større volum og høyere kvalitet i dealflow, koinvesteringer og økt tilgang til risikokapital. Tequity Cluster ble i 2022 innfusjonert i Trondheim Tech Port som et eget virksomhetsområde – Investering og Vekst.

Fintech-inkubatoren F3 som også ble etablert i 2017 er ikke lenger i drift, men den nasjonale innovasjonsklyngen Finance Innovation med utgangspunkt i Bergen har i 2022 jobbet med å etablere et brohode/avdeling i Trondheim i samarbeid med lokale partnere.

Når det gjelder øvrige relevante nettverk kan nevnes Investorforum Trøndelag, og Connect Investor. Dette er nettverk av personer med interesse for og anledning til å investere i lokale selskaper. Connect Investor investerer i tidlig fase, og startet i 2022 investeringselskapet Weseed sammen med samarbeidspartnerne T: Lab og Workii.

Privat kapital - potensiell investorkapital

Privat kapital kan anses som potensiell investorkapital. Det er derfor interessant å observere status og utvikling i den private kapitalen i regionen og sammenlignet med andre regioner.

Når vi her undersøker utviklingen i den private formuen, er datamaterialet basert på 2 ulike formuesstørrelser som SSB studerer:

Netto skattepliktig formue (kun denne ble benyttet i kartleggingen i 2017). Det er summen av skattemessig verdi av formue hensyntatt at noen formuesobjekter har verdsettelsesrabatter.

Beregnet markedsverdi av nettoformue. Enkelt sagt kan man si at dette er summen av alle formuesobjekter en person eier fratrukket gjeld.

Her gjøres ikke forsøk på å gå i detalj inn på formuesstørrelser eller å drøfte hvilke av disse formuesstørrelsene som er riktigst å benytte, til det er det for mange variabler som kan spille inn. Men siden netto skattepliktig formue påvirkes av regulative endringer som besluttes, kan det være interessant å samtidig se på beregnet nettoformue når man undersøker utviklingen i privat formue for en region som vi her gjør forsøk på.

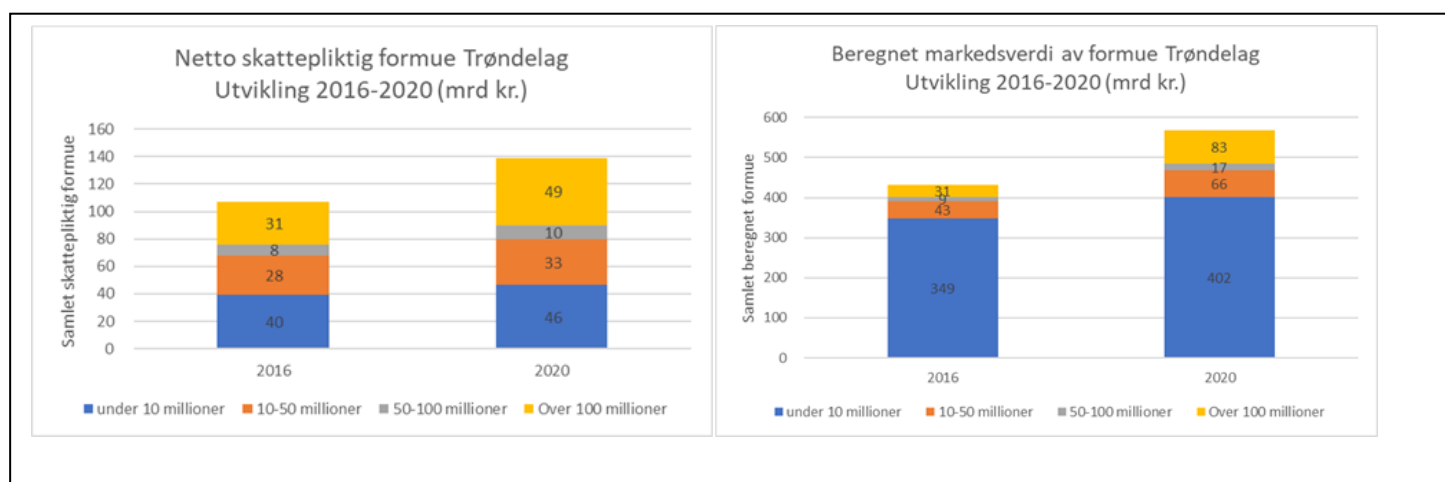
I Trøndelag har det vært en sterk og positiv utvikling i privat formue i perioden 2016-2020. Tabell 11 viser antall personer med formue i valgte intervaller. En del av disse kan være potensielle investorer.

TABELL 11 ANTALL PERSONER MED FORMUE OG SAMLET FORMUE

	Beregnet markedsverdi av formue, antall personer	Netto skattepliktig formue, antall personer
2016		
10-50 millioner	2505	1515
50-100 millioner	132	121
Over 100 millioner	77	73
2020		
10-50 millioner	3774	1808
50-100 millioner	248	150
Over 100 millioner	177	109

Tabellen viser at antallet personer med høy formue vokser ganske kraftig i Trøndelag. For eksempel har det altså blitt 100 flere personer i 2020 med beregnet markedsverdi av formue over 100 millioner kroner.

Figur 12 viser utviklingen i privat formue i Trøndelag fra 2016-2020. Her kan man se utviklingen totalt og i utvalgte formuesintervaller.

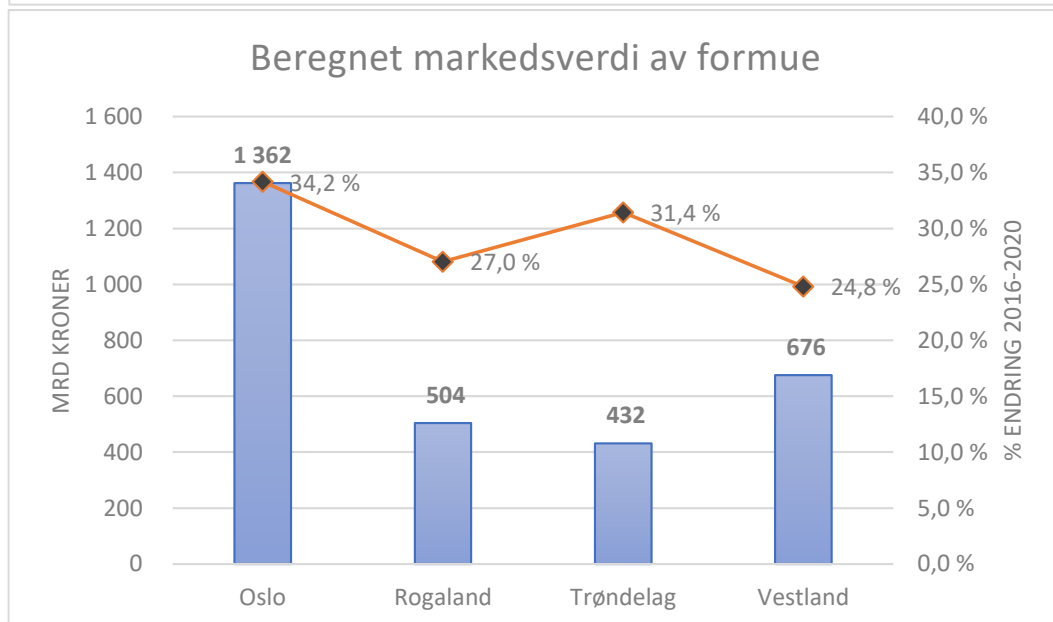
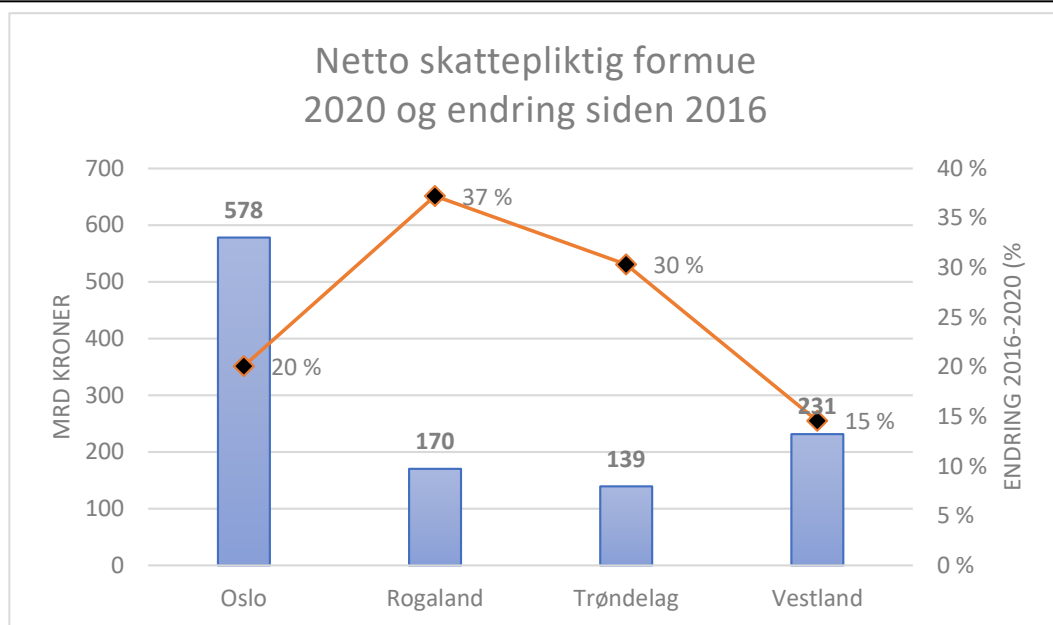

FIGUR 12 UTVIKLINGEN I PRIVAT FORMUE TRØNDELAG

Samlet netto skattepliktig formue i Trøndelag har økt med 30.3% siden 2016. Økningen i beregnet markedsverdi av formue i Trøndelag er tilsvarende 31.4%. Til sammenligning var veksten i den forrige 5 års perioden 2012-2016 på 112.6 % for netto skattepliktig formue. Det ser derfor ut til at veksten i privat formue har avtatt noe de siste årene. Dette gjelder også for de andre fylkene og storbyregionene.

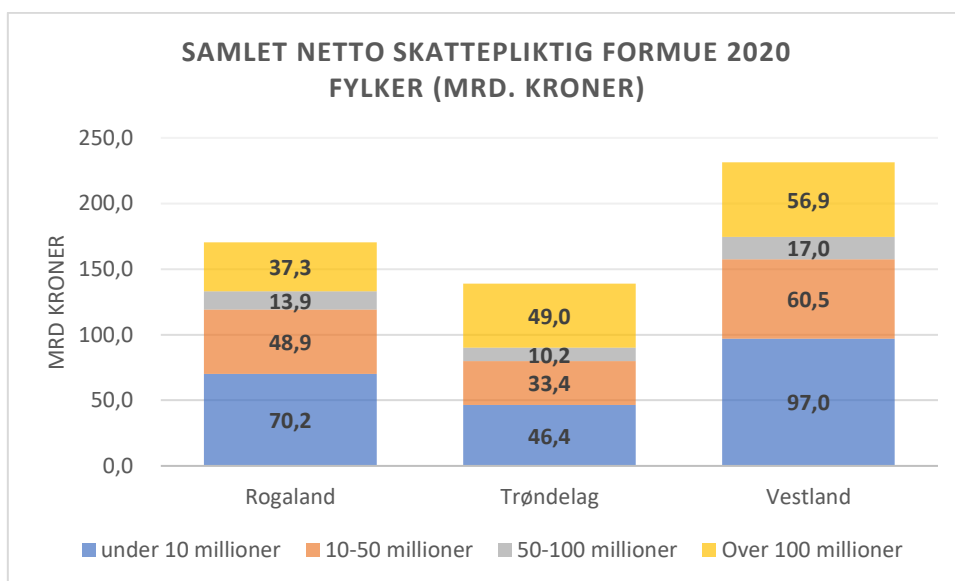
Det er de to største formuesintervallene som vokser mest. Formue over 100 millioner kroner vokste med 60.3% og 165.1% respektive for netto skattepliktig formue og beregnet markedsverdi av formue.

Oslo og Osloregionen står i en særstilling hva gjelder de fleste parametrene knyttet til finanssektoren, dette gjelder også samlet skattepliktig formue. Figur 13 viser samlet skattepliktig formue i relevante fylker i 2020, samt %- vis utvikling i perioden 2016-2020.

FIGUR 13 FYLKER - PRIVAT FORMUE 2020 OG ENDRING SIDEN 2016

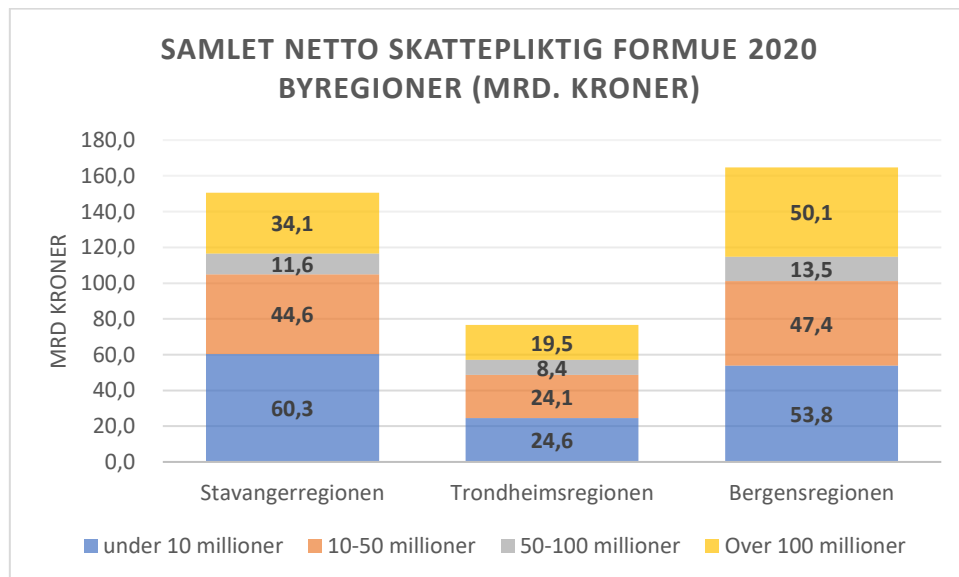
Trøndelag ligger bak Vestland og Rogaland i samlet skattepliktig formue, men nærmer seg Rogaland. Vi ser også at Trøndelag vokser mer enn Vestland og Oslo i netto skattepliktig formue, og at det er Rogaland som har hatt den sterkeste veksten i netto skattepliktig formue i perioden 2016-2020.

FIGUR 14 FYLKER - SAMLET NETTO SKATTEPLIKTIG FORMUE 2020

Trøndelag ligger bak de to andre fylkene i alle intervaller, med unntak av at Trøndelag har passert Rogaland i samlet formue for personer med formue over 100 millioner kroner.

Storbyregionenes andel av fylkets samlede formue varierer noe. I Vestland utgjør Bergensregionen 71.2 %, Stavangerregionen utgjør 88.4 % av Rogaland, og Trondheimsregionen utgjør 55.1 % av Trøndelag. Relativt sett sitter mer av kapitalen utenfor storbyregionen i Trøndelag. Dette kan nok i stor grad forklares med havbruksnæringen.

FIGUR 15 STORBYREGIONENE - SAMLET NETTO SKATTEPLIKTIG FORMUE 2020

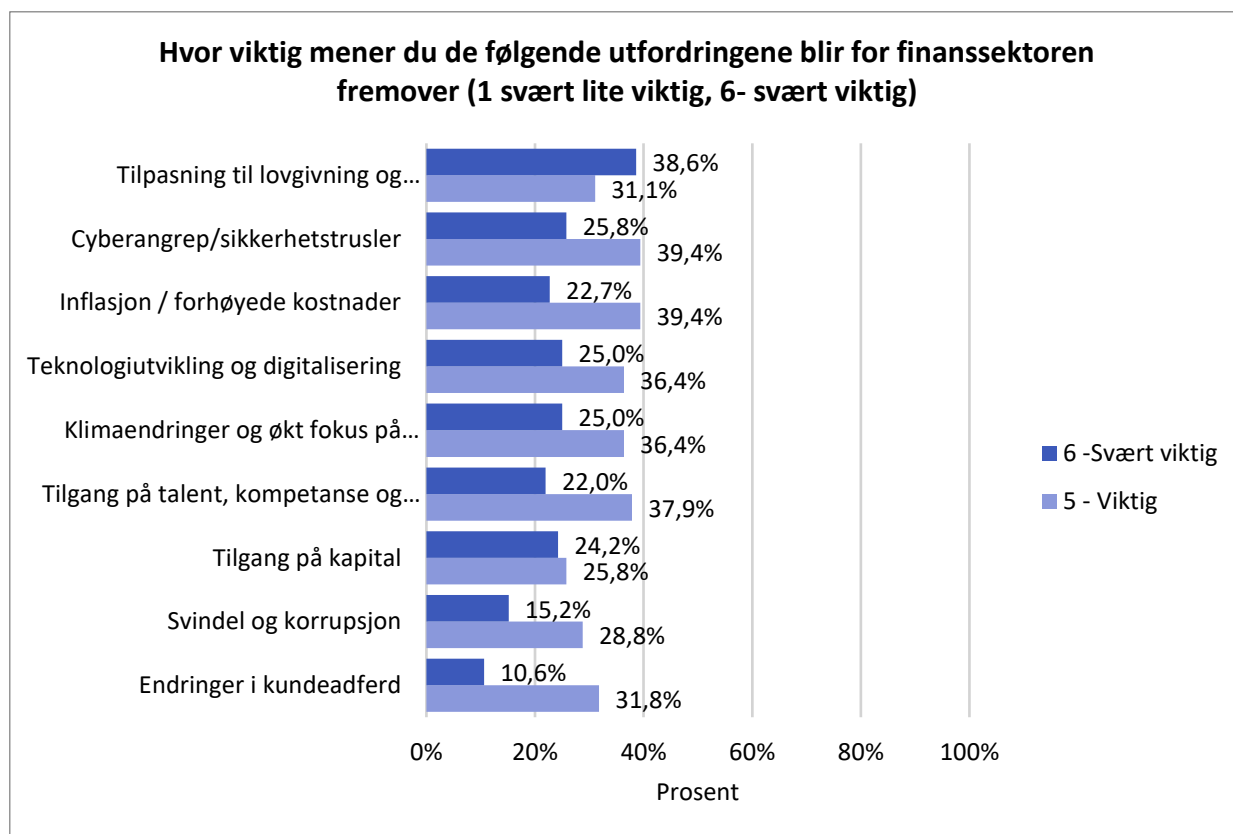
Finanssektorens utfordringer og forventninger (spørreundersøkelse)

I spørreundersøkelsen får vi en indikasjon på hvilke utfordringer sektoren står ovenfor, og hvilke forventninger sektoren har til fremtiden. Noen av de mest interessante funnene presenteres i det følgende. Resultatene fra spørreundersøkelsen i sin helhet er gjengitt i vedlegg.

De viktigste utfordringene:

I spørreundersøkelsen har respondentene vurdert og rangert 12 områder ut fra hva de mener blir de viktigste utfordringene for finanssektoren fremover. De områdene som flest vurderer som viktig eller svært viktig er vist i figuren. Tilpasning til regulatoriske endringer og cyber/sikkerhetstrusler fremkommer som de viktigste områdene. Cybertrusler har kommet vesentlig høyere opp på listen siden 2017, mens endringer i kundeferdigheter har falt på listen. Og man kan også registrere at bærekraft og ESG rangeres som omtrent like viktig som Cybertrusler og inflasjon, og like viktig som teknologi og digitalisering og viktigere enn tilgangen til talent/kompetanse.

Flere av de viktigste utfordringene er sterkt drevet av eksterne faktorer, dvs. forhold som virksomhetene ikke alene kan påvirke.

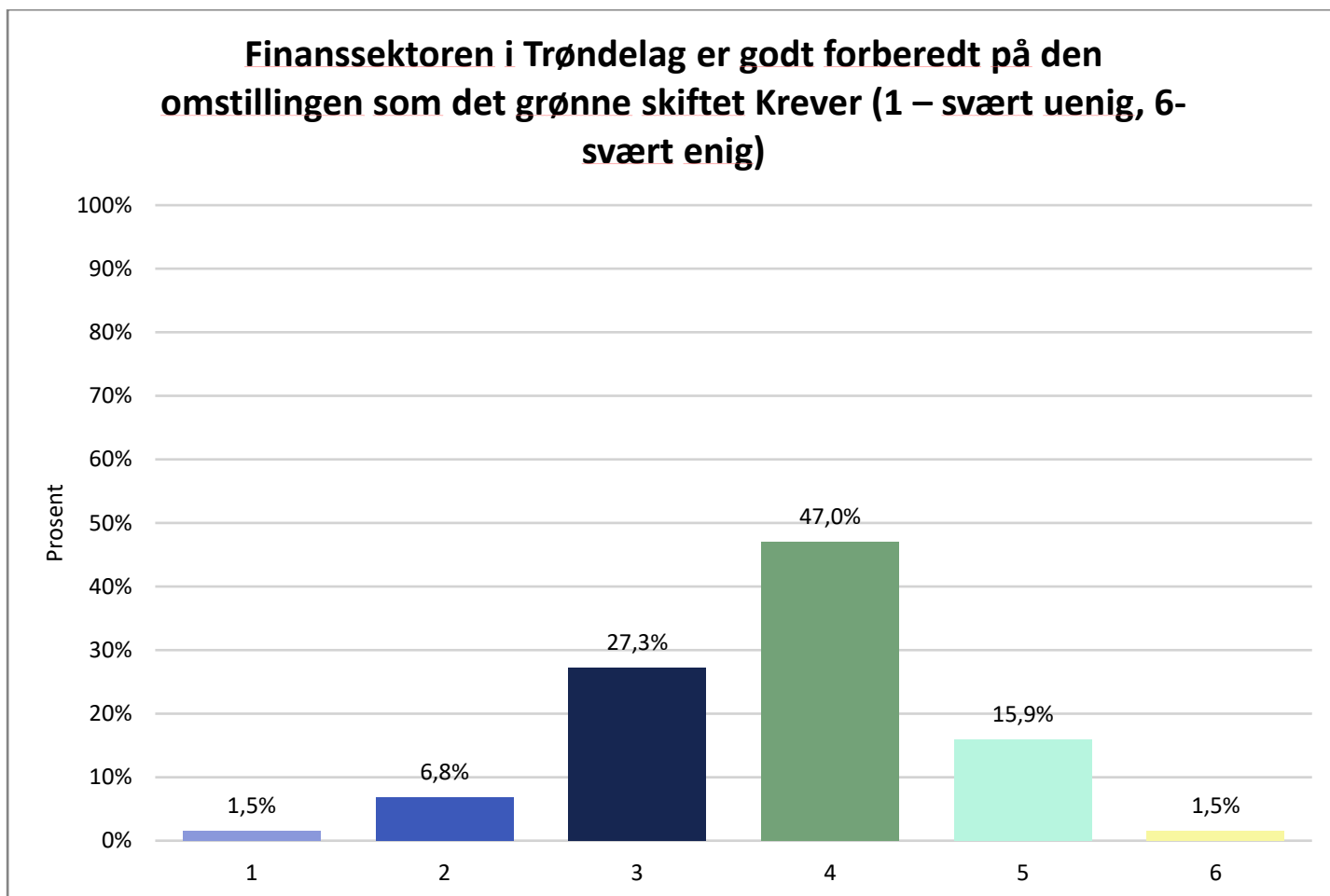

FIGUR 16 DE VIKTIGSTE UTFORDRINGENE FOR FINANSSEKTOREN I TRØNDELAG (2022)

Figur 16 viser kun andelen som har svart 5 (viktig) og 6 (svært viktig).

Bærekraft

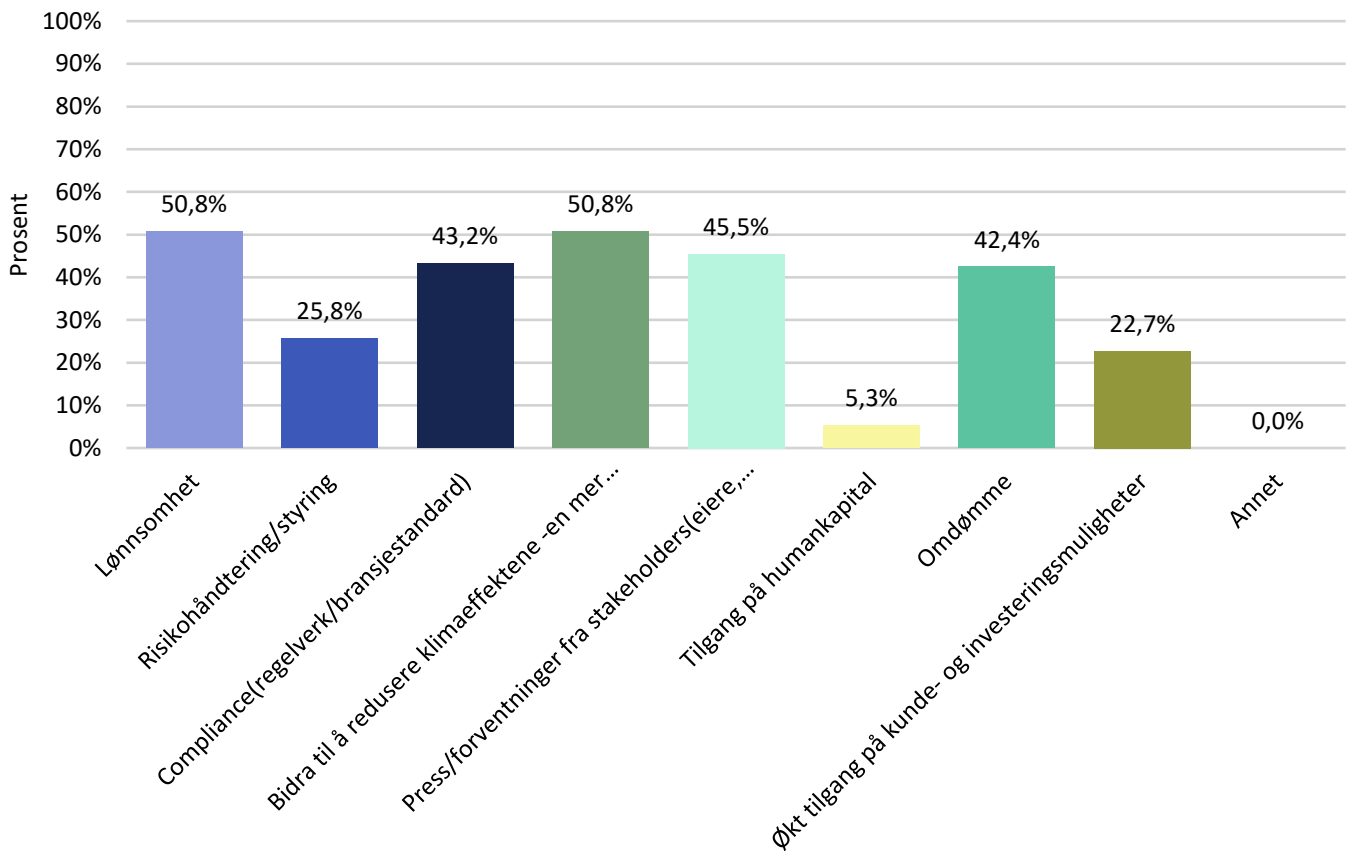
Fra spørreundersøkelsen ser man at klimaendringer og bærekraft vurderes blant bransjens viktigste utfordringer. Og respondentene mener at finanssektoren kunne vært bedre forberedt på å møte slike utfordringer:

FIGUR 17 FINANSSEKTOREN I TRØNDELAG OG OMSTILLING TIL DET GRØNNE SKIFTET

Ønske om lønnsomhet og det å faktisk bidra til en mer bærekraftig verden er de sterkeste driverne for bærekraftsarbeidet, som vist i Figur 18. Men man ser samtidig at press/forventninger fra omgivelsene er i ferd med å bli en sterk driver. Dette scorer faktisk høyere enn compliance med regelverk/regulering, og mye høyere enn å håndtere risiko i virksomheten. Det er litt overraskende at risikohåndtering scorer såpass lavt siden svært mange virksomheter og kunder vil få nye rammebetingelser både for sin virksomhet som sådan og for sin finansiering; blant annet som resultat av EUs Green Deal og taksonomi. Omdømme scorer også relativt høyt som viktig driver for bærekraftsarbeidet, mens det ikke ser ut til at virksomhetene tror at bærekraftsarbeidet i særlig stor grad er effektivt for å attrahere kunder og investeringscase.

Hva er de viktigste driverne for å øke fokuset på bærekraftige produkter, tjenester og investeringer?

FIGUR 18 DRIVERE FOR BÆREKRAFTSARBEIDET I FINANSSEKTOREN I TRØNDELAG (2022)

For øvrig finner vi følgende fra spørsmålene om bærekraft:

78% er enig eller svært enig i at deres bedrift har satt mål for bedriftens bærekraftsarbeid

61.3% er enig eller svært enig i at bedriften deres måler sitt bærekraftsarbeid

70.4% er enig eller svært enig i at bedriften de neste 24 månedene vil stille større krav om bærekraft hos kunder og samarbeidspartnere

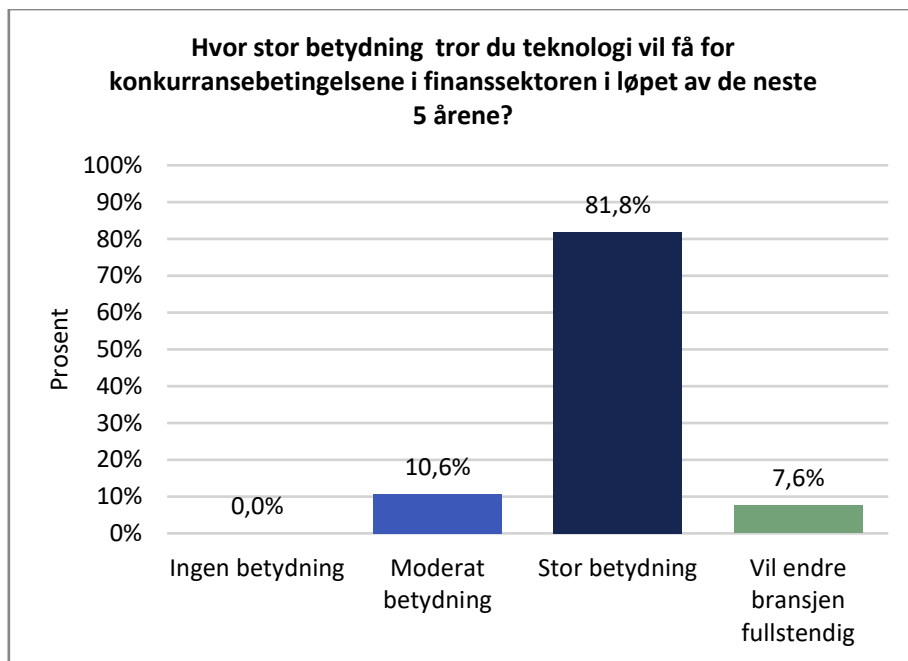
57.5% er enig eller svært enig i at EU-taksonomien vil kunne endre måten bedriften driver sin virksomhet på

Hele spørreundersøkelsen finnes i eget vedlegg.

Teknologi og kompetanse

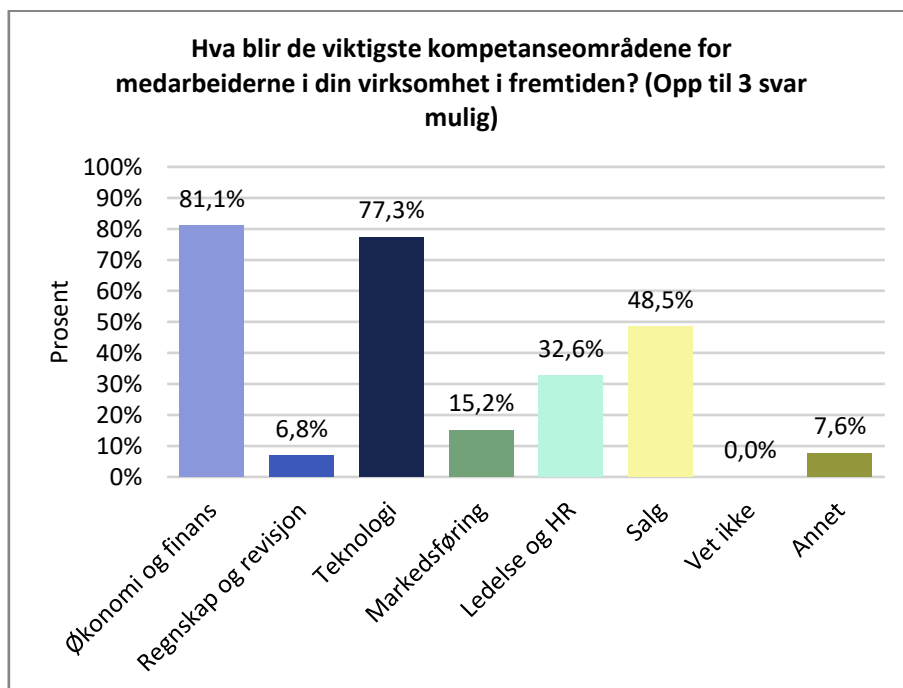
I spørreundersøkelsen fremkommer tydelig at sektoren fortsetter å være i betydelig endring, og at teknologien har en sterk betydning for utvikling, Figur 19. At over 80% av respondentene mener at teknologi vil få stor betydning for konkurransebetingelsene er kanskje ikke så overraskende. I 2017 så var tilsvarende svarandel 59.5% og 35% mente at

teknologi ville endre bransjen fullstendig. Det kan derfor se ut til at bransjen nå i større grad enn i 2017 har kommet i gang med å tilpasse seg til de endringene som skjer i bransjen.

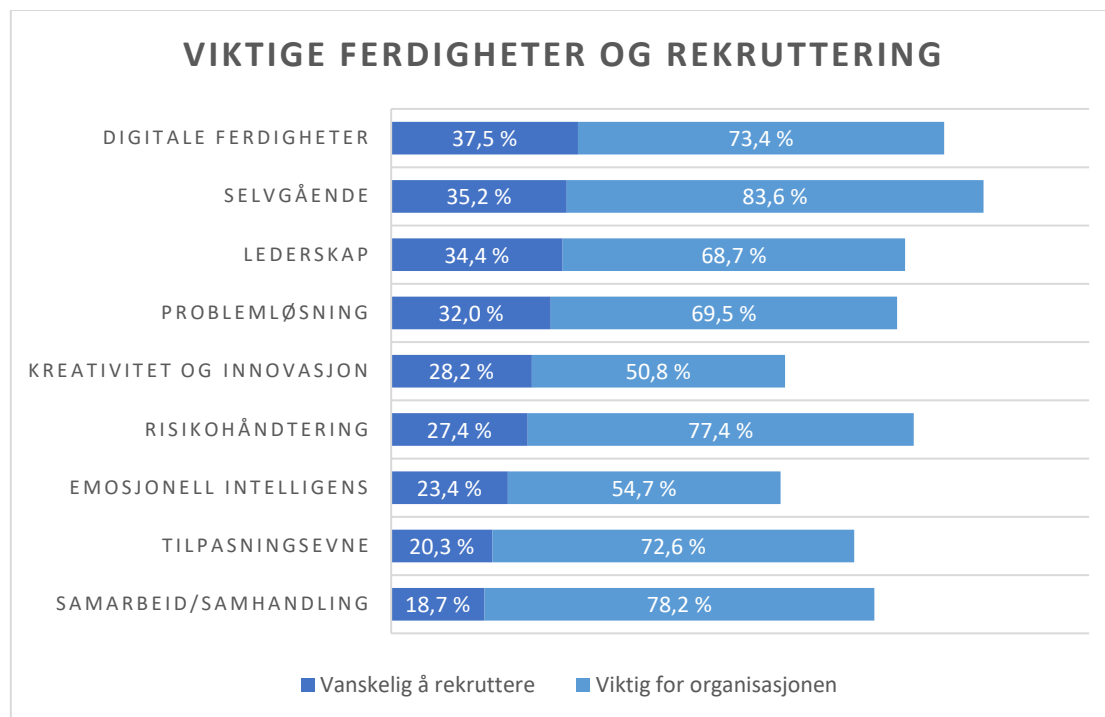
FIGUR 19 TEKNOLOGIENS BETYDNING FOR FINANSSEKTOREN I TRØNDELAG (2022)

Dette ser vi også ut fra svarene om hvilke kompetanseområder som er de viktigste i fremtiden, Figur 20. I 2022 er økonomi og finanskompetanse tilbake på topp som det viktigste kompetanseområdet. I 2017 svarte respondentene at teknologikompetanse var det viktigste kompetanseområdet.

FIGUR 20 DE VIKTIGSTE KOMPETANSEOMRÅDENE FOR FINANSSEKTOREN I TRØNDELAG (2022)

I tillegg til formalkompetanse fra utdanning og faglig erfaring, trenger en virksomhet et variert sett av ferdigheter og egenskaper hos sine ansatte. I spørreundersøkelsen svarte respondentene på hvilke ferdigheter de syntes var viktigst for virksomheten i tiden fremover og hvor vanskelig det er å rekruttere personer med disse egenskapene. Digitale ferdigheter, evne til selvstendig arbeid og tilpasningsevne vurderes som de 3 viktigste ferdighetene, se Figur 21.

FIGUR 21 VIKTIGSTE FERDIGHETER OG REKRUTTERING

2 av de 3 ferdighetene som anses som viktigst for virksomheten er knyttet til egenskaper som vanskelig kan la seg erstatte av roboter/maskiner: evne til å arbeide selvstendig, evne til å samarbeide med andre, og risikohåndtering. Vanskeligst å rekruttere mener respondentene er digitale ferdigheter, evne til å arbeide selvstendig og lederegenskaper.